

Beslutningsforslag nr. **B 116**

Folketinget 2009-10

OMTRYK

Sætning i bemærkningerne udgår (side 2)

Fremsat den 2. februar 2010 af Christine Antorini (S), Carsten Hansen (S), Per Husted (S), Kim Mortensen (S), Nanna Westerby (SF), Karsten Hønge (SF), Ole Sohn (SF), Marianne Jelved (RV), Anne Marie Geisler Andersen (RV), Margrethe Vestager (RV), Johanne Schmidt-Nielsen (EL) og Per Clausen (EL)

Forslag til folketingsbeslutning

om oprettelse af en fleksuddannelse for unge mellem 15 og 25 år

Folketinget opfordrer undervisningsministeren til at oprette en uddannelsesvej, kaldet fleksuddannelse. Målgruppen for fleksuddannelsen skal være

a) unge, hvor der er en overvejende sandsynlighed for, at de vil falde fra en almindelig ungdomsuddannelse,

b) unge, der er faldet fra en ungdomsuddannelse, og

c) unge, der er endt i en uddannelsesmæssig blindgyde.

Bemærkninger til forslaget

Fleksuddannelsen er en erstatning for Den Fri Ungdomsuddannelse (FUU), som regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti) sammen med Dansk Folkeparti nedlagde i 2002 (lov nr. 149 af 25. marts 2002), men i en ændret form, bl.a. på baggrund af de erfaringer, der blev indhøstet med Den Fri Ungdomsuddannelse. Formålet er at bidrage til, at flere unge gennemfører en ungdomsuddannelse, i forlængelse af den fælles målsætning om, at 95 pct. af de unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse i 2015.

Ikke alle unge passer ind i de ordinære uddannelsesveje. Nogle unge vil have brug for et andet tilbud. Der er brug for en veldefineret og tydelig uddannelsesvej, der giver mulighed for at kombinere de eksisterende uddannelser på tværs eller giver forlænget studietid, så alle unge kan gennemføre en ungdomsuddannelse med et afsluttende kompetencebevis.

Hvorfor behov for en fleksuddannelse?

Der eksisterer allerede i dag muligheder for at lave individuelle uddannelsesforløb. Men systemet er for det første begrænset af en manglende institutionel forankring, så den unge risikerer at ryge rundt mellem forskellige systemer og mange forskellige professionelle voksne. For det andet har de nuværende individuelle uddannelsesforløb ikke et officielt samlende navn og er svære at markedsføre som en attraktiv og kompetencegivende uddannelsesvej for en bestemt gruppe af unge. For det tredje har især den målgruppe, som de individuelle forløb er rettet mod, brug for en fast ramme, en social base sammen med andre unge – klassefællesskabet – og få gennemgående voksne. Disse behov skal fleksuddannelsen kunne løse.

En skræddersyet uddannelse, der benytter sig af klassefællesskabet

En fleksuddannelse henvender sig til unge, der har brug for mere hjælp til at tage en uddannelse. De fleksible veje skal tage højde for, at de unge har brug for et stærkt sammenhold med andre unge, så de kan støtte hinanden, og at nogle har brug for mere hjælp til at finde og udfolde deres særlige kompetencer. Samtidig skal tempoet i flere tilfælde være lang-

sommere. Det kan f.eks. ske, ved at der skabes et hold af unge, der følger hinanden i det samme fleksible uddannelsesforløb, eller ved at der gives mulighed for, at nogle hold kan gennemføre en ordinær ungdomsuddannelse på længere tid end normeret og med mere støtte.

Visitation og gennemgående vejledning

De unge skal visiteres til fleksuddannelsen via UU-centrene (Ungdommens Uddannelsesvejledning), der har hovedansvaret for vejledning af og opfølgning med de unge. Visitationen skal ske i et samarbejde mellem den afgivende uddannelsesinstitution (f.eks. folkeskolen eller erhvervsskolen), den modtagende institution og den unge selv. Der er derfor ikke fri adgang til fleksuddannelsen, ligesom der f.eks. heller ikke er det til produktions-skolen.

Visitationen udløser to ting:

- Der stilles et økonomisk beløb til rådighed, der følger den unge gennem uddannelsessystemet.
- Den unge får tilknyttet en gennemgående uddannelsesvejleder enten fra UU eller den modtagende institution. Det er uddannelsesvejlederen, der har ansvaret for, at der er progression i uddannelsesforløbet, og at der tilknyttes den fornødne professionelle hjælp, f.eks. en socialrådgiver eller en psykolog, hvis det er en forudsætning for den unges gennemførelse.

Fleksuddannelsen giver en veldefineret kompetence. Men den nye uddannelsesvej vil ikke give de samme kompetencer som en af de ordinære ungdomsuddannelser, men skal enten

- give adgang til en ungdomsuddannelse,
- give elementer fra en uddannelse, der giver kompetence til dele af et faglært arbejde,
- give kompetencer til en videregående uddannelse,
- give et svendebrev eller
- give en voksenuddannelse (senere f.eks. via VUC eller AMU)

En fleksuddannelse kan i tid strækkes som en harmonika. Hvis den unge besidder de fornødne kompetencer, er der intet til hinder for, at den unge kan tage uddannelsen i et hurtigt tempo. Men mest sand-

synligt er det, at den unge har brug for mere tid og støtte og skal bruge flere år end normeret på at opnå en af ovenstående kompetencer. Afgørende er, at der ligger en klar uddannelsesplan for den enkelte, der beskriver slutmålet. Fleksuddannelsen vil minimum tage 2 år med mulighed for forlængelse.

Lovgivningsmæssig ramme for fleksuddannelsen

Det skal udformes en lovgivningsmæssige ramme, herunder formålsbeskrivelse, for fleksuddannelsen svarende til lovgivning for de øvrige ordinære uddannelser som de gymnasiale uddannelser, erhvervsuddannelserne, EGU (Erhvervsgrunduddannelser) og STU (særlig tilrettelagt undervisning).

Eksempler på fleksuddannelsen rettet mod arbejdsmarkedet

En fleksuddannelse kan have til formål at give unge kompetencer til at gennemføre en erhvervsuddannelse eller opnå erhvervskompetencer. Formålet er at give den unge længere tid og mere støtte til at tage en uddannelse samt sikre, at der kan kompenseres for f.eks. manglende sociale kompetencer og gives hjælp med deres personlige problemer. Et uddannelsesforløb kan eksempelvis være:

- At skoletiden i en EUD omlægges til at være senere i forløbet, eller at uddannelsen tages på længere tid.
- At der opnås kompetencer gennem et efterskole- eller højskoleophold, der hjælper den unge til lettere at kunne tage en egentlig erhvervsuddannelse.
- At der opnås kompetence gennem moduler gennemført på tværs af indgange og uddannelser, f.eks. forskellige moduler af typen »iværksætter/assistent med profil«.
- At der etableres forløb, der starter allerede i folkeskolens ældste klasser, og som rækker ind i erhvervsuddannelserne, som det kendes fra erhvervsklasserne i folkeskolen.
- At der opnås kompetence gennem tæt tilknytning til en virksomhed, ved at der indgås en uddannelseskontrakt med en arbejdsplads. Ordningen henvender sig både til unge, der er sko-

letrætte, unge, der falder fra en ungdomsuddannelse, og unge, der har taget en gymnasial uddannelse, men som ønsker en erhvervsfaglig uddannelse.

- Ordningen adskiller sig fra mesterlære, ved at mesterlærlingen har et bestemt tidsforløb, hvorimod dette uddannelsesforløb er fleksibelt og den unge er blevet visiteret til en uddannelseskontrakt. I dag bruges mesterlæren især af ressourcestærke unge, der har en læreplads på hånden, og som ønsker at »springe« erhvervsskolen over. Ordningen adskiller sig også fra EGU'en, fordi den er for de unge, der vil kombinere EGU med flere uddannelseselementer som sprogskole, højskoleophold m.v.

Økonomi

Det forventes ikke, at fleksuddannelsen vil føre til flere udgifter, end der allerede i dag via globaliseringspuljen er afsat midler til.

Regeringen skønnede i bemærkningerne til lovforslag nr. L 79 fremsat den 30. januar 2002 om nedlæggelse af Den Fri Ungdomsuddannelse, at nedlæggelsen ville betyde en statslig besparelse på 400 mio. kr., men i lovforslagets bemærkninger blev der ikke taget højde for, at udgifterne til de unges uddannelse og/eller forsørgelse med nedlæggelsen af Den Fri Ungdomsuddannelse ville optræde andre steder. Lovforslagets bemærkninger tog heller ikke højde for, at mangelen på Den Fri Ungdomsuddannelse har betydet, at unge herefter har opnået færre kompetencer, inden de er gået i gang med en anden uddannelse, og dermed måske har forlænget denne anden uddannelse eller har opgivet den. De alt for høje frafalds- og omvalgstal fra de ordinære ungdomsuddannelser har været en stor og unødigt ekstra omkostning.

Forslagsstillerne mener, at fleksuddannelsen vil medføre merudgifter for staten, fordi der med uddannelsen vil være flere unge, der får en uddannelse. Men denne udgift er allerede regnet ind i den pulje til »kapacitet«, der er afsat i globaliseringsmålsætningen om, at 95 pct. af de unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse.

Skriftlig fremsættelse

Christine Antorini (S):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af en fleksuddannelse for unge mellem 15 og 25 år.

(Beslutningsforslag nr. B 116).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.